

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2632/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Панајотовић, адвокат из ..., против туженог ЈКП за производњу и дистрибуцију топлотне енергије „Градска топлана“ Ниш, коју у ревизијском поступку заступа Драган Јовановић адвокат из ..., ради утврђења дискриминације и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2144/19 од 28.11.2019. године, у седници одржаној дана 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2144/19 од 28.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 8676/16 од 25.05.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу на начин и у време ближе описано у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због дискриминације исплати износ од 1.200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 25.05.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због дискриминације, исплати износ од 73.326,92 динара са законском затезном каматом почев од 19.01.2017. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да на име накнаде материјалне штете због дискриминације, исплати износ од 66.025,91 динар са законском затезном каматом почев од 19.01.2017. године до исплате. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом шестим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности суда.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2144/19 од 28.11.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем, четвртом и петом изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је другостепени суд побијену одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је жалбени суд оценио битне жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице, па није учињена битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП. Указивање на погрешно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је власник локала број ... који се налази у ТЦ „...“ и корисник је услуге грејања коју пружа тужени. Тужилац није био задовољан пруженим услугама, па се Захтевом од 13.10.2005. године, обратио туженом ради искључења грејања у наведеном локалу. На наведени захтев тужени је одговорио тужиоцу обавештавајући га да се његов захтев не може уважити јер се локал за који се тражи искључење налази у објекту ТЦ „...“ који је пројектован као јединствена грађевинска целина са заједничким инсталацијама грејања и искључивање појединих њених делова није могуће без последица по остале кориснике. Захтевима од 05.10.2007. године и 05.10.2011. године, тужилац је тражио да се привремено искључи грејање у локалу број ... из разлога што локал није у функцији од 2001. године због нерешених имовинско-правних односа. Захтевом од 25.09.2012. године тужилац је указао туженој да се више од 10 година у евиденцији тужене води као корисник и власник услуга тужене ТЦ „...“ локала број ..., али да он није титулар ни корисник услуга тужене. Правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П 3731/12 од 15.04.2013. године тужена је обавезана да предметни локал искључи са система даљинског грејања, што је учинила 14.01.2014.године. Вештачењем је утврђено да је постојала могућност за искључење предметног локала са система централног грејања 2005. године (када је поднет захтев за искључење) и да то није могло угрозити остале кориснике даљинског грејања. Тужена је локале .../... и ... који се налазе у истом ТЦ „...“ привремено искључила са система даљинског грејања. Тужилац сматра да је одбијањем захтева да га искључи (локал са система даљинског грејања) дуги низ година тужени дискриминаторски поступао према њему због личних својстава тужиоца (година, различитог имовног стања и различитог занимања- ...) у односу на кориснике наведених локала у истом ТЦ којима је искључено грејање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев за утврђење да је тужена дискриминаторски поступала према тужиоцу, а следствено томе и за накнаду нематеријалне и материјалне штете.

Одредбама члана 21. Устава РС утврђено да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Забрана дискриминације зајемчена је и међународним правним изворима – Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 14.) и Додатним протоколом број 12 уз Европску конвенцију, као и Међународним пактом о грађанским и политичким правима (члан 26.).

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09), у члану 2. став 1. тачка 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и чланова њихових породица, или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на неком личном својству.

Из наведених одредаба произилази да су најбитније карактеристика дискриминације - прављење разлике између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или упоредивој ситуацији, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица. Према члану 45. став 2. цитираног Закона тужилац мора да учини вероватним акт дискриминације, односно да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом, што је неопходна претпоставка да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације.

У овом случају, одбијањем туженог да његов локал искључи са система даљинског грејања тужилац није стављен због свог личног својства- његових година, имовног стања и занимања-.... у неповољнији положај у односу на друге власнике локала у ТЦ „...“ у Неискључивање са даљинског система грејања није извршено из разлога због којих може бити извршена дискриминација према члану 2. став 1. тачка 1. Закон о забрани дискриминације, већ из техничких разлога и разлога нерешеног имовинског питања, на које је сам тужилац указивао. Тужени је приликом пружања услуга даљинског грејања тужиоцу спроводио Одлуку о производњи и снабдевању топлотном енергијом („Сл.лист града Ниша“ 16/99 и 89/05), а затим Одлуку о условима и начину снабдевања топлотном енергијом („Сл.лист града Ниша“ 77/10) која на суштински исти начин регулише могућност искључења објекта са даљинског грејања, као и према другим корисницима даљинског грејања. Зато су нижестепени судови правилно применили материјално право, закључивши да у овом случају нема акта дискриминације јер тужени није направио разлику у положају тужиоца по основу неког његовог личног својства у односу на друга лица - власнике локала број .../.... и

Супротно ревизијским наводима, тужилац у конкретном случају није учинио вероватним да је доведен у неједнак положај у односу на лица која се налазе у истом правном положају, по основу неког свог личног својства у смислу члана 45. став 2. у вези члана 8. и 2. Закона о забрани дискриминације. Стога није повређено начело једнаких права и обавеза и није извршена дискриминација тужиоца по личном својству (његовом имовном стању, старосном добу и занимању - у младости се ...).

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић